

Sygn. akt IX Ka 1760/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 5 lutego 2014 roku

Sąd Okręgowy w Kielcach IX Wydział Karny-Odwoławczy w składzie:

Przewodniczący: SSO Andrzej Ślusarczyk

Sędziowie: SSO Zbigniew Karamara (spr.)

SSO Anna Szeliga

Protokolant: st. sekr. sąd. Iwona Stefańska

przy udziale Prokuratora Prokuratury Okręgowej w Kielcach Augustyna Pińdziaka

po rozpoznaniu w dniu 29 stycznia 2014 roku

sprawy K. S.

oskarżonego o przestępstwo z art.286 § 1 kk i art.270 § 1 kk w zw. z art.11 § 2 kk w zw. z art.31 § 2 kk

na skutek apelacji wniesionej przez oskarżonego

od wyroku Sądu Rejonowego w Ostrowcu Świętokrzyskim

z dnia 8 lipca 2013 roku sygn. akt II K 137/13

I. zmienia zaskarżony wyrok w ten sposób, że eliminuje z opisu czynu z pkt. I podpunkt 2 sformułowanie „ i przedłożenia podrobionych dokumentów wskazujących na nabycie 23 ton cukru przez osobę podającą się jako H. O. (1) od firmy wielobranżowej „(...) Spółka Jawna W. G.i Z. G.” a w to miejsce wpisuje „co do pochodzenia z legalnego źródła 23 ton cukru”;

II. w pozostałej części zaskarżony wyrok utrzymuje w mocy;

III. zasądza od oskarżonego na rzecz Skarbu Państwa kwotę 700 (siedemset) złotych tytułem kosztów sądowych za II instancję.

Sygn. akt IX Ka 1760/13

UZASADNIENIE

K. S. został oskarżony o to, że:

I. 23 marca 2012 r. w Ł., w woj. (...), w celu osiągnięcia korzyści majątkowej, działając wspólnie i w porozumieniu z S. J. (1) i innymi nieustalonymi osobami, w tym nieustaloną osobą podającą się jako H. O. (1), doprowadził W. i Z. G. do niekorzystnego rozporządzenia mieniem w kwocie 85.466,18 zł za pomocą podstępnego wprowadzenia go w błąd co do zamiaru zakupu 23 ton cukru i przedłożenia podrobionych dokumentów w postaci nadania NIP, REGON, a także potwierdzenia przelewu kwoty 85.466,18 zł na konto sprzedawcy, w sytuacji, gdy H. O. (1) nigdy nie dokonywała takiego zamówienia, zaś przedłożone dokumenty były podrobione, mając z powodu nieprawidłowej, antysocjalnej struktury osobowości, w chwili popełnienia zarzucanego mu czynu, ograniczoną w stopniu znacznym zdolność do

pokierowania swoim postępowaniem tj. o przestępstwo z art.286§1 kk i art.270§1 kk w zw. z art.11§2 kk w zw. z art.31§2 kk;

II. 23 marca 2012r. w C., gm. (...), pow. (...), w woj. (...), w celu osiągnięcia korzyści majątkowej, wspólnie i w porozumieniu z S. J. (1) i nieustalonymi dotychczas osobami, w tym z osobą podającą się za H. O. (1), doprowadził M. B. (1) do niekorzystnego rozporządzenia jego mieniem w kwocie 64.000.00 zł i 1300 euro za pomocą podstępного wprowadzenia go w błąd poprzez przyjęcie od niego przez K. S. wymienionych pieniędzy, w sytuacji gdy H. O. (1) nigdy nie dokonywała takiego zamówienia, zaś cukier pochodził z przestępstwa opisanego w punkcie I, mając z powodu nieprawidłowej, antysocjalnej struktury osobowości, w chwili popełnienia zarzucanego mu czynu, ograniczoną w stopniu znacznym zdolność do pokierowania swoim postępowaniem tj. o przestępstwo z art.286§1 kk i art.270§1 kk w zw. z art.11§2 kk w zw. z art.31§2 kk.

Sąd Rejonowy w Ostrowcu Świętokrzyskim wyrokiem z dnia 8 lipca 2013 r w sprawie II K 137/13 orzekł co następuje:

I. w ramach czynów zarzucanych w pkt. I i II aktu oskarżenia oskarżonego K. S. uznał za winnego tego, że w czasie bliżej nieustalonym do dnia 23 marca 2012 roku w Ł.w woj. (...) i w C.gm. (...) w woj. (...) działając w podobny sposób, w krótkich odstępach czasu w celu osiągnięcia korzyści majątkowej wspólnie i w porozumieniu z dotychczas ustalonymi i nieustalonymi osobami, w tym osobą podającą się za H. O. (1), doprowadził do niekorzystnego rozporządzenia mieniem w postaci transakcji kupna- sprzedaży 23 ton cukru poprzez wprowadzenie w błąd kontrahentów, przy czym mając z powodu nieprawidłowej, antysocjalnej struktury osobowości w chwili popełnienia czynów ograniczoną w stopniu znacznym zdolność do pokierowania swoim postępowaniem a mianowicie:

1. w dniu 23 marca 2012 roku w Ł.w woj. (...) działając wspólnie i w porozumieniu z dotychczas ustalonymi i nieustalonymi osobami, w tym osobą podającą się za H. O. (1), doprowadził W.i Z. G. do niekorzystnego rozporządzenia mieniem w kwocie 85.466,18 zł za pomocą podstępного wprowadzenia w błąd co do zamiaru zakupu 23 ton cukru i przedłożenia podrobionych dokumentów w postaci nadania NIP, REGON, a także potwierdzenia przelewu kwoty 85.466,18 zł na konto sprzedawcy - firmy wielobranżowej (...) Spółka Jawna W. G. i Z. G. w sytuacji gdy H. O. (1) nigdy nie dokonywała zamówienia na wymienioną ilość cukru, zaś przedłożone kontrahentom dokumenty były podrobione,

2. w dniu 23 marca 2012 roku w C.gm. (...) w woj. (...) działając wspólnie i w porozumieniu z dotychczas ustalonymi i nieustalonymi osobami, w tym osobą podającą się za H. O. (1), doprowadził M. B. (1) do niekorzystnego rozporządzenia mieniem w kwocie 64.000 złotych i 1300 euro za pomocą podstępного wprowadzenia w błąd i przedłożenia podrobionych dokumentów wskazujących na nabycie 23 ton cukru przez osobę podającą się jako H. O. (1) od firmy wielobranżowej (...) Spółka Jawna W. G. i Z. G., w wyniku czego M. B. (1) przekazał opisaną powyżej kwotę pieniężną K. S., i kwalifikując powyższe jako ciąg przestępstw z art. 286§1 kk i z art. 270§1 kk w zw. z art. 11 §2 kk i w zw. z art. 31§2 kk oraz w zw. z art. 91§1 kk i za to na podstawie tychże przepisów skazał go, przyjmując jako podstawę wymiaru kary art. 286§1 kk w zw. z art. 11§3 kk i art. 33§1,2 i 3 kk na karę 2 (dwóch) lat pozbawienia wolności i grzywny w liczbie 180 (stu osiemdziesięciu) stawek dziennych określając wysokość jednej stawki dziennej na 10 (dziesięć) złotych;

II. na podstawie art. 63§1 kk na poczet orzeczonej kary pozbawia wolności zaliczył oskarżonemu K. S. okres rzeczywistego pozbawienia wolności w niniejszej sprawie od dnia 20 listopada 2012 roku do dnia 29 marca 2013 roku;

III. na podstawie art. 46 § 1 kk zobowiązał oskarżonego K. S. do częściowego naprawienia wyrządzonej przestępstwem szkody poprzez zapłatę na rzecz M. B. (1) kwoty 20.000 (dwudziestu tysięcy) złotych;

IV. zasądził od Skarbu Państwa na rzecz Kancelarii Adwokackiej adw. A. K. kwotę 988,92 (dziewięćset osiemdziesiąt osiem złotych i dziewięćdziesiąt dwa grosze) tytułem zwrotu kosztów obrony ustanowionej z urzędu;

V. zasądził od oskarżonego K. S. na rzecz M. B. (2) kwotę 672 (sześćset siedemdziesiąt dwa) złote tytułem poniesionych wydatków;

VI. na podstawie art.624§1 kpk zasądził od oskarżonego K. S. na rzecz Skarbu Państwa kwotę 1500 (jeden tysiąc pięćset) złotych tytułem częściowego obciążenia kosztami sądowymi, zwalniając go w pozostałej części od ich uiszczenia.

Powyższy wyrok zaskarżył w całości oskarżony K. S., który jak należy wnosić z treści osobiście sporządzonej apelacji zarzucił błąd w ustaleniach faktycznych, przyjętych za podstawę orzeczenia mający wpływ na jego treść a polegający na stwierdzeniu, że popełnił przypisane mu czyny, pomimo faktycznego braku wiarygodnych dowodów sprawstwa, które potwierdziłyby tezę aktu oskarżenia w tym zakresie, zwłaszcza nie wykazano by to on utworzył i posługiwał się stroną internetową firmy (...) podrabiał i posługiwał się dokumentami tej firmy, w jakikolwiek sposób kontaktował się z firmą (...)Spółka Jawna, organizował transport cukru do pokrzywdzonego M. B. (3) i z nim czynił jakiegokolwiek uzgodnienia czy też przedkładał mu fałszywe dokumenty i wreszcie by kontaktował się z osobą podającą się za H. O. (1). Nadto podniósł w apelacji, iż jego rola w zdarzeniu będącym przedmiotem osądu ograniczała się jedynie do zainkasowania pieniędzy od pokrzywdzonego B.i przekazanie ich faktycznym sprawcom oszustwa i powinien ponieść odpowiedzialność tylko w tym zakresie.

Prokurator i oskarżyciel posiłkowy M. B. (4) wnosili o nieuwzględnienie apelacji i utrzymanie w mocy zaskarżonego wyroku.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja oskarżonego co do zasady nie zasługuje na uwzględnienie, jakkolwiek jej wywiedzenie skutkowało zmianą zaskarżonego wyroku w sposób wskazany w sentencji, ale z przyczyn tkwiących poza treścią samej apelacji.

Wbrew twierdzeniom apelacji, Sąd I instancji dokonał prawidłowych ustaleń faktycznych w oparciu o rzeczową i kompleksową analizę całokształtu zebranego w sprawie materiału dowodowego i ujawnionych w toku rozprawy głównej okoliczności, opierając się na kryteriach określonych w art. 7 kpk. Ocena zatem dowodów jako swobodna a nie dowolna podlega ochronie prawa procesowego. Swoje stanowisko odnośnie wskazania jakie fakty uznał za udowodnione lub nieudowodnione, na jakich w tej mierze oparł się dowodach, w tym przecież i wyjaśnieniach oskarżonego, których co do zasady nie kwestionował wiarygodności, Sąd orzekający gruntownie umotywował w odpowiadającym wymogom procesowym uzasadnieniu wyroku. Odmiennie zatem twierdzenia apelacji pomijające ustalenie sądu i wywody przedstawione w części motywacyjnej wyroku, stanowi więc tylko polemikę z trafnymi ustaleniami sądu.

Odnosząc się już wprost do podniesionych w apelacji zarzutów i podnoszonych kwestii związanych z tym, że nie kontaktował się z firmą (...)", że nie podrabiał żadnych dokumentów i nie posługiwał się nimi, nie tworzył stron internetowych i innych szczegółowo wymienionych w apelacji okoliczności odnoszących tak do firmy (...) jak i pokrzywdzonego B.to stwierdzić tu należy, iż rzeczywiście Sąd nie ustalał by faktycznie to oskarżony te konkretne czynności sprawcze osobiście wykonywał. Zauważyć jednak należy – a zapewne stąd wynikają te zastrzeżenia oskarżonego – iż z istoty współsprawstwa (taką wszak formę dokonania przestępstw przypisał Sąd oskarżonemu) wynika, że każdy ze współsprawców ponosi odpowiedzialność za całość uzgodnionego przestępstwa, a więc także tej części, w której znamienia czynu zabronionego zostały wypełnione zachowaniem innego lub innych współsprawców. Tak też miało miejsce w rozpatrywanej sprawie i oskarżony tego miał świadomość, co wynika już z jego wyjaśnień w kontekście poczynionych realiów sprawy.

Oczywistym w świetle wyjaśnień oskarżonego jest fakt, iż miał pełne rozeznanie odnośnie tego, że działał on z innymi osobami, a on sam ma do odegrania w ramach podziału ról określone zadania tj. odbiór pieniędzy od pokrzywdzonego i przekazanie ich pozostałym współdziałającym z nim osobom. Przecież oskarżony już w pierwszych swych wyjaśnieniach (k.755) ale też i składanych na późniejszym etapie postępowania karnego (k1035-36) wskazywał, iż zanim doszło do oszukańczych zabiegów jakie miały miejsce w rozpatrywanej sprawie uczestniczył w innych podobnych zajściach min. dwukrotnie w O.gdzie „z oszustwa za zboże” odbierał pieniądze. Wiedział więc, że grupa z którą współdziałała dokonuje oszustw bo wprost o tym mówi, przy czym istotne jest tu to, że uzgodnienia z pozostałymi

współdziałającymi z nim osobami miały miejsce przed realizacją przestępczego zachowania, wyjaśnił on bowiem (k. 756v) iż zawsze dzień przed tym jak miał jechać po pieniądze Ł.(z później szych wyjaśnień wynika, że to S. J. (2)- dop. SO) spotkał się z nim „i dawał mi jeszcze instrukcje na kartce”. Tak więc tu tylko w skrócie przytoczone okoliczności w ślad za wyjaśnieniami oskarżonego wskazują na jego rozeznanie na czym polegają oszukańcze zabiegi – mówiąc kolokwialnie – odnośnie cukru, skoro wcześniej przedmiotem takich zabiegów było zboże, w których to działaniach z innymi osobami uczestniczył. Oskarżony akceptował więc każdorazowo, tak jak i w niniejszej sprawie, że będzie odbierał pieniądze za towar sprzedany z rzekomo legalnego źródła mimo, że pochodził z „wyłudzenia” od firm czy osób fizycznych. Wreszcie podnieść należy, że oskarżony miał także roszczenie co do osób biorących z nim udział w dokonaniu oszustwa, w tym przede wszystkim co do osoby kierującej całym przedsięwzięciem, a więc nieustalonej dotychczas kobiety podszywającej się pod nazwisko H. O.. Nie tylko bowiem spotkał ją przy okazji przekazywania pieniędzy J.(vide k. 1035-1036) ale także przecież w rozpatrywanej aktualnie sprawie w drodze powrotnej z C.gdy zatrzymali się na parkingu stacji benzynowej (k.1100). Wprost przecież w tych wyjaśnieniach wskazuje, że kobieta ta była „szefową”. Na marginesie tu należy zauważyć – nie kwestionując przy tym stanowiska Sądu I instancji w zakresie tak oceny wyjaśnień oskarżonego jak i czynionych w oparciu o nie ustaleń faktycznych, iż w wyjaśnieniach oskarżonego dostrzec należy pewien oportunistyczny w ujawnieniu znanych mu rzeczywistych faktów, świadczących o tym, że ta jego wiedza sięga niewątpliwie głębiej niż to co podaje w swoich relacjach. Dostrzec to można właśnie analizując kolejno jego wyjaśnienia odnośnie tej kobiety kiedy to początkowo pomija jej udział w całym przedsięwzięciu całkowicie, by w kolejnych wspomnieć o jej obecności przy okazji przekazywania pieniędzy J., a ostatecznie przyznając przecież, że była ona „szefową” i spotkał ją na stacji benzynowej. Istotne jest przy tym także to, że stojąc na gruncie jego wyjaśnień jawi się w sposób oczywisty także fakt, że już w trakcie realizacji oszukańczych zabiegów oskarżony akceptował działania współdziałających z nim osób skoro sam twierdzi, że na bieżąco utrzymywał z nim kontakt telefoniczny i uzgodnił sposób postępowania (vide chociażby kwestia wręczenia kierowcy ciężarówki, która przywiozła cukier kwoty 50 euro za pomoc przy rozładunku). Tu dodać należy, że miał on pełne rozeznanie w trakcie realizacji przestępczego działania, iż uczestniczy w nim także owa kobieta pod nazwiskiem O. skoro jak wynika z zeznań K. B.(k.1284) to w obecności oskarżonego dzwonił jego ojciec do H. O. (3)i jeszcze upewniał się czy wypłacić pieniądze oskarżonemu. Ta przedstawiona przez świadka sytuacja wskazuje, że kobieta ta pełniła niepośrednią rolę w całym oszukańczym przedsięwzięciu skoro podejmowała tak istotną decyzję co do potwierdzenia osoby oskarżonego jako uprawnionego do odbierania pieniędzy, a on sam w kontekście niniejszej rozmowy prowadzonej przez M. B. (1)musiał mieć tego pełną świadomość. Wskazać tu także należy na zasady doświadczenia życiowego, które przemawiają za trafnością stanowiska Sądu (vide str. 14 uzasad.) o posiadaniu przez oskarżonego pełnego rozeznania w uczestniczeniu przez niego w niezgodnych z prawem działaniach.

W konsekwencji stwierdzić należy, iż Sąd Odwoławczy w całości podziela stanowisko Sądu I instancji co do winy i kwalifikacji prawnej przypisanych oskarżonemu przestępstw.

Jak już podniesiono na wstępie Sąd orzekający nie dopuścił się błędu w ustaleniach faktycznych i stojąc na ich gruncie dostrzec należy, iż opis przypisanego oskarżonemu zachowania w pkt I pkt 2 wyroku nie w pełni oddaje on te ustalenia. Otóż wynika z nich, ale też i z zeznań samego M. B. (1), które sąd ocenił jako wiarygodne, iż wobec tego pokrzywdzonego sprawcy nie posłużyli się podrabianymi dokumentami. Otrzymał on bowiem jedynie certyfikat na dostarczony cukier, a wystawiony przez firmę (...)oraz potwierdził on dowód (...)nr 308/12 także wydany przez firmę (...) (k.141).

Stąd też należało zmodyfikować opis przypisanego oskarżonemu w tym punkcie czynu przez wyeliminowanie sformułowania dotyczącego przedłożenia podrabianych dokumentów wskazujących na nabycie 23 ton cukru przez osobę podającą się jako H. O. (1)od firmy wielobranżowej (...)a w to miejsce wskazać rzeczywistą ustaloną przez sąd okoliczność dotyczącą tego, że pokrzywdzony M. B. (1)był zapewniany w trakcie rozmów telefonicznych prowadzonych z osobą podającą się za H. O. (1)co do pochodzenia z legalnego źródła 23 ton cukru. Na tym właśnie polegało wprowadzenie w błąd pokrzywdzonego, bowiem ten cukier nie pochodził z legalnego źródła tylko został uzyskany w drodze oszukańczych, karygodnych zabiegów na szkodę spółki (...)”. Tak zmodyfikowany ostatecznie opis przypisanych oskarżonemu czynów w pełni oddaje jego rzeczywisty przebieg, o czym orzeczono jak w sentencji w oparciu o przepis art. 437 § 1 kpk.

Orzeczenie o kosztach sądowych za instancję odwoławczą oparto na podstawie art. 636 § 1 kpk.

SSO A. Szeliga SSO A. Ślusarczyk SSO Z. Karamara

KK